

Gazze: 800 Günlük Soykırım

Allah göklerin ve yerin nurudur. O'nun nurunun temsili şöyledir: İçinde lamba bulunan bir kandil yuvası; lamba cam içindedir, cam sanki inciden bir yıldızdır; mübarek bir zeytin ağacından yakılır; ne doğulu ne batılı; yağı, kendisine ateş değmese bile neredeyse kendiliğinden ışık verecek! Nur üstüne nur.
— Kur'ân-ı Kerîm, Nûr Sûresi 24:35

1945'ten beri dünyanın gördüğü en uzun, en karanlık gecede, Gazze'deki iki milyon can o lambaya dönüştü.

Tam sekiz yüz gündür Gazze semaları ateşle dolu. Sekiz yüz gecedir iki yüz bin ton patlayıcıyla yer sarsılıyor. Sekiz yüz şafakta bakanlar kameralar önünde utanmadan tekrarlıyor: ne bir buğday tanesi, ne bir damla ilaç, ne bir litre yakıt iki milyon insana ulaşmasına izin verilmeyecek.

Ve hâlâ ışık sönmedi.

İnsan Acısının Yeni Ölçütü

1945 sonrası dönemde, yeryüzünde hiçbir sivil halk 2023 Ekim'inden 2025 Aralık'ına kadar Gazze Şeridi'nde mahsur kalan 2,3 milyon insanın maruz kaldığı süre, yoğunluk ve kasıtlı yoksunluk kombinasyonuna benzer bir şeye tabi tutulmadı.

- 800 ardışık gün tam veya neredeyse tam abluka
- 200.000+ ton patlayıcı bırakıldı (on beş Hiroşima büyüklüğünde bomba eşdeğeri)
- Tüm evlerin %80'i yıkıldı veya ağır hasar gördü
- İnsan yapımı kıtlık birden fazla vilayette IPC Faz 5'e (felaket) ulaştı
- Tüm bir sivil nüfusu aç bırakmak açıkça ilan edilmiş bir savaş yöntemi olarak kullanıldı
- Sağlık, su, kanalizasyon ve eğitim sistemlerinin neredeyse tamamen yok edilmesi

Birleşmiş Milletler, Uluslararası Kızılhaç Komitesi ve Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin kullandığı her kritere göre Gazze sadece bir "insani kriz" yaşamadı. İnsan hayatta kalma sınırlarını zorlayan koşullara maruz bırakıldı.

Ve yine de, bütün akli beklentilere karşı, büyük çoğunluk hâlâ hayatta. Bu tek başına yüzyılımızın en sessiz mucizelerinden biridir.

Nur Üstüne Nur

Her kıtlık tahmini, her halk sağlığı simülasyonu, Dünya Gıda Programı ve IPC'nin çıkardığı her kasvetli tablo aynı şeyi söylüyordu: bu seviyede kalori yoksunluğu bu kadar uzun süre, tıbbi sistem ve temiz su olmadan tüm bir nüfusa dayatılırsa ölüm oranları toplumun sonunu getirecek felaket düzeyine ulaşmalıydı. Ulaşmadı. Acı abartıldığı için değil;

modellerin hayal edebileceğinden daha kötüydü. Ama modeller, varoluşlarının kendisinin direniş olacağına sessiz ve kırılmaz bir kesinlikle karar vermiş bir halkı hesaba katmamıştı.

- Dört gündür yemek yememiş bir anne, kendi bedeni kendini yerken yine de bebeğine süt buldu, hayatı ileri geçirdi.
- Altı yaşındaki bir çocuğun bacağını mutfak bıçağı ve cep telefonu feneriyle kesmek zorunda kalan cerrah, çocuğun hıçkırıkları tek mevcut anestezi olana dek “Korkma yığidim” diye diye fısıldadı.
- Bir çadırda yirmi yabancı tek kutu fasulyeyi paylaşıyor, çocuklar iki kaşık alsın diye herkes birer kaşık alıyordu.
- Evi üçüncü kez bombalanan Beyt Lahya’lı bir ihtiyar, “Ben ölmeden buradan yeşil bir şey çıkmalı” diyerek mermi çukuruna domates tohumu ekti.
- Felçli ninesini 14 kilometre sırtında taşıyan bir genç, denizi bir daha göremeyen nine umudunu kaybetmesin diye ona deniz hikâyeleri anlattı.

Bunlar kahramanca istisna değildi. Kuraldı.

Hukuki Çerçeve: Aynı Anda Üç Rejim İhlal Edildi

Aşağıdaki üç hukuki rejim de iki yıldan uzun süre her gün ihlal edildi.

IV. Cenevre Sözleşmesi (1949) – Savaş Zamanında Sivillerin Korunması

- Madde 23: Çocuklar, hamileler ve anneler için gıda, ilaç ve giyeceklerin serbest geçiş zorunluluğu – 9 Ekim 2023’ten itibaren ihlal edildi.
- Madde 55: İşgalci gücün elindeki tüm imkanlarla gıda ve tıbbi malzeme temin etme yükümlülüğü – 2021 UAD ve İsrail Yüksek Mahkemesi kararları Gazze üzerindeki fiili kontrolü teyit etmesine rağmen sürekli ihlal edildi.
- Madde 56: Tıbbi ve hastane hizmetlerinin sürdürülmesi görevi – kuzeydeki tüm hastanelerin sistematik hedef alınması ve yakıt, oksijen, ilaçların kasten engellenmesiyle ihlal edildi.
- Madde 33: Toplu cezası yasağı – “tam abluka”, “elektrik yok, yemek yok, yakıt yok” şeklindeki açık kamu açıklamaları ve sürekli kalori kısıtlamasıyla ihlal edildi.

Soykırım Sözleşmesi (1948)

Uluslararası Adalet Divanı (Ocak & Mayıs 2024, Temmuz 2025 geçici tedbirler; Ekim 2025 danışman görüşü) önce “makul risk”, sonra “ciddi risk” tespit etti. Aralık 2025 itibarıyla ICC Savcısı, Netanyahu ve Gallant hakkında doğrudan şu suçlamayla tutuklama talebinde bulundu:

- Madde II(c): “Grubun fiziksel yok oluşunu gerçekleştirmek üzere kasıtlı olarak hayat şartları dayatma” – aç bırakma, su kesme, kanalizasyon yok etme ve tıbbi bakım engelleme yoluyla.

Destekleyici deliller arasında kabine düzeyinde açıklamalar (“insan hayvanlar”, “tek bir buğday tanesi geçmeyecek”, “Gazze’yi silmek”), hayatta kalma eşiğinin altında sürdürülen

kalori alımı ve tüm gıda üretim araçlarının (balıkçı tekneleri, seralar, fırınlar, tarım arazileri) yok edilmesi yer alıyor.

Teamül Uluslararası İnsancıl Hukuk (Kızılhaç Çalışması, Kurallar 53–56)

- Kural 53: Sivilleri açlıkla savaş yöntemi olarak kullanmak yasaktır.
- Kural 54: Hayatta kalmak için vazgeçilmez nesnelere (su tesisleri, gıda stokları, tarım alanları, hastaneler) saldırı yasaktır.
- Kural 55: Taraflar insani yardımın hızlı ve engelsiz geçişine izin vermek ve bunu kolaylaştırmak zorundadır.

Gerçek Koşullar: Yavaş Çekim Yok Oluş Günlüğü

Buna “tam abluka” dediler. Buna “baskı” dediler. İnsanlara “insan hayvanlar” dediler ve tek bir buğday tanesinin geçmesine izin vermeyeceklerini sakınmadan ilan ettiler.

1. Aşama – Ekim 2023 - Şubat 2024: “Tam Abluka”

Savunma Bakanı Gallant’ın 9 Ekim duyurusu harfiyen uygulandı. Haftalarca tek bir tır girmedi. Günlük kalori alımı 300–600 kcal’ye düştü. Aralık 2023’te ilk belgelenmiş açlık ölümleri gerçekleşti.

2. Aşama – Mart - Mayıs 2025: “Tam Kapatma”

Ocak ateşkesinin çökmesinin ardından Maliye Bakanı Smotrich ve Ulusal Güvenlik Bakanı Ben-Gvir tüm geçişlerin on bir hafta kapatılmasını zorladı. UNRWA’da un tamamen bitti. Anneler bebek mamasını kirli suyla sulandırdı. Kamal Adwan Hastanesi’nde sıska çocuklardan oluşan ilk toplu mezar bulundu.

3. Aşama – Haziran - Eylül 2025: Kıtlık İlanı

Gazze Vilayeti’nde IPC Faz 5 ilan edildi (Ağustos 2025). Ortalama kilo kaybı vücut kütlesinin %22’sine ulaştı. Her sokakta çocukların kaburgaları görünür oldu. İsrail’in izin verdiği tek “yardım” olan havadan atımlar, beslediklerinden daha çok insanı öldürdü.

4. Aşama – Ekim - Aralık 2025: Olmayan Ateşkes

Ekim 2025 anlaşması günde 600 tır sözü verdi. Gerçek ortalama 120–180 tır oldu. Refah kapısı çoğu gün kapalı kaldı. Yakıt kıtlığı hastaneleri hangi kuvözlerin çalışacağını seçmek zorunda bıraktı. Aralık itibarıyla nüfusun %100’ü hâlâ IPC Faz 3 veya üstündeydi.

Ebeveyn Hesabı

Yetersiz beslenme bilimi acımasızdır: beş yaş altı çocuklar akut erime ve geri dönüşsüz bodurluğa en hassastır. Ama Gazze’deki ebeveynler bunu biliyor. Bu yüzden ellerinde kalan tek şeyi yapıyorlar: kendileri yemeyi bırakıyorlar.

Anket üstüne anket (Lancet 2025, UNICEF 2025, DSÖ izleme 2024–2025) aynı kalıbı kaydediyor: Yetişkinlerin %70–90'ı çocukları bir lokma pirinç, şeffaflaşmış toz sütünden bir yudum daha fazla alabilsin diye yemekten tamamen vazgeçiyor. Anneler kendi kaburgaları çıkmış halde bebeklerini emziriyor, çocuk daha ilk katı gıdayı almadan yetersiz beslenmeyi miras alıyor.

Sonuç yürek parçalayıcı bir tersine çevirmedir: Gazze'deki çocuklar ortalama olarak ebeveynlerinden daha az kilo kaybetti, çünkü ebeveynler çocukları biraz daha uzun yaşasın diye her gün biraz ölmeyi seçti.

Kimsenin Hayal Etmemesi Gereken Tıbbi Kâbus

Gazze'deki cerrahlar binlerce amputasyonu –çoğu çocuklarda– anestezi olmadan, ağrı kesici olmadan, bazen sadece cep telefonu feneri ve yağmur suyunda kaynatılmış kör bir neşterle yapmak zorunda kaldı.

- %50 yanığı olan dört yaşındaki bir kız, ölü etleri kazınırken “Anne!” diye diye bağıyor, acıdan bayılana kadar.
- Uyluk kemiği ezilmiş altı yaşındaki bir oğlan tamamen uyanıkken kesiliyor, cerrahın elini tutmuş “Çok acıyor niye?” diye fısıldıyor.
- Ketamin kalmadığı için akrabaları tarafından tutularak sezaryene alınan genç kızlar.

2023'ten beri Gazze'de çalışan her doktor aynı tekrarlayan kâbustan bahsediyor: çılgılık atan bir çocuğun içine hiçbir şey acısını dindirmeden kesmek zorunda olduğunu anladığı an. Çoğu uyumayı bıraktı; bazıları konuşmayı tamamen kesti.

Nasıl Hâlâ Hayattalar? Bir Mucizenin Anatomisi

Halk sağlığı modellerinin bütün tahminlerine rağmen Gazze henüz tam demografik çöküş yaşamadı. Bu imkânsız hayatta kalmayı birkaç faktör açıklıyor:

1. **Olağanüstü Sosyal Dayanışma** Aileler son kırıntıları birleştirdi, komşular tek kutu ton balığını yirmi kişi arasında paylaştı, yabancılar zorla yürütülen yaşlıları sırtında taşıdı.
2. **Doğaçlama Hayatta Kalma Yöntemleri** Hayvan yemi yediler, ot ve yaprak kaynatılar, yıkıntılardan topladıkları odunla deniz suyunu damıttılar, ameliyatları cep telefonu ışığında yaptılar.
3. **İnatçı Kalma Kararı** Çeşitli dönemlerde Strip'in %85'ini kapsayan tahliye emirlerine rağmen çoğu Gazzelilerin çoğu kaldı – kısmen güvenli yer olmadığı için, kısmen gitmenin kalıcı mülksüzleşme anlamına geldiğini bildikleri için.

Gazze'deki doktorlar halkı tekrar tekrar “yaşayan ölümler” olarak tanımlıyor – hayattalar, ama ancak.

Sonsöz: Nefes Alan Bedenlerle Yazılmış Hüküm

İki milyon insanın – öğretmenler, şairler, yürümeyi öğrenen çocuklar, önceki bütün savaşlardan sağ çıkan nineler – 12 Aralık 2025'te hâlâ nefes alıyor olması politikanın insani olduğunu kanıtlamaz.

Bazı insan dayanma biçimlerinin kendilerini yok etmek için tasarlanmış makineden daha güçlü olduğunu kanıtlar.

Hâlâ buradalar. Hâlâ hayattalar. Ve aldıkları her nefes bir iddianamedir.